

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fillér

Megjelenik minden vasárnap.

Telefonszám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,
ahová a lap szellemi főosztály
illető minden közlemény in-
tézendő.

A kiadóhivatal

munkakörét Kéthelyi L.
és Társa könyvnyomdája
vállalván magára, az elő-
zetések, nyitási és hirdet-
ési díjak és a lap szerke-
ltésére vonatkozó felszám-
lások ide intézendők.

A törvényhozás munkája.

A koalíció és az átmeneti kormány mintha példát vett volna a nagy munkaidőtől. Két kézre vett kaszával gyűjti az arató a termést: a kormány pedig mint a jó termő esztendő, dús kézzel terjeszti a hasznos törvényjavaslatokat a törvényhozás elé.

Ezt sok vád érte az utóbbi időben. Résztelenséggel vádoltatott meg ellenségei részéről, kötelesség nem teljesítéssel és imekitünik, hogy a vád nem volt jogosult, mert a nyár közepébe szokatlanul benyúló őszi szél egy- másután hozza tető alá rég óhajtott intézmények létesítését és a közszükség által rég követelt hiányokat orvosol.

Nem zsufolt házak és így a törvényhozók kötelességtudásának külső színe alatt folyik e hasznos és üdvös munka, mert a képviselőház sokszor alig határozatképes, hanem a kormány munkakedvének és munkaképessége- nek jegyében.

A nemzet jóleső érzülettel tekinti e tevékenységet és alkalomadtán honorálja azt.

Csak a legutóbbi törvénynyé vált alkotásokat tekintve, megállapíthatni a törvényhozás, illetve kormány munkájának mértékét.

Az elemi népoktatás ingyenességéről szóló törvény a korszakalkotó

törvényhozási intézkedések közé tartozik. Egyik alapja lesz az a magyar nemzeti állam kiépítésének és egyúttal lépcső a magyar közművelődés emelésére, a nép általános műveltségi fokának terjesztésére. E törvény imponáló célzataival, intézkedéseinek a nemzeti lét földjének mélyére hatással oly törvényhozási cselekedet volt, melyért nemzedékek hálája a jutalom ideháza és előmenés a haza határain túl.

Az általános humanitarius tekintetekon kívül a nemzeti ügynek is tesz szolgálatot, és pedig fontosat, a közegészségügy rendezéséről alkotott törvény. Fokozott gondot biztosít ez az emberi élet oltalmára s midőn ezt cselekszi, az állam tagjai számának növelése, tehát a nemzeti erő gyarapítása ügyét szolgálja. De jogos igényeit elégítette ki egyúttal a tudomány és emberiség egy áldozatra kész, nehez munkát teljesítő osztályának, a községi és körorvosokénak.

Az újabb tudományos és humanus lelfogást alkalmazta a törvényhozás a büntető törvény némely szakaszainak módosításával. Alkalma lesz ezután a bírónak, hogy a szigorú, jogos méltánylást érdemlő esetekben fokozatosan enyhíthessen és különösen a szegényebb és tanulatlanabb néposztályok védelmére szolgáló példaként az az

intézkedése, hogy a csalást hivatalból üldözendő a törvény.

Megalkotta a törvényhozás az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetet. A kenyérkereső élet nehéz küzdelmeiben gyámolítja e törvény azt a testületet, mely alkotmányjogilag is fontos tényező az államéletben.

Nem lehetett elzárkózni a törvényhozásnak az állami vagyonosodás fokozásától. Több vasútnak engedélyezésén kívül gondoskodott a nagy állami vasúthálózaton szükségessé vált beruházásokról; a szociális érdekek szolgálatában munkáslakásokról gondoskodik a főváros közelében; a még most is tárgyalás alatt levő és a végrehajtási törvény módosításáról szóló javaslatban pedig a mindennapi életbe vágó oly enyhítéseket eszközözi, melyek a szegény osztályok balsorsán vannak hivatva enyhíteni.

E körvonalain törvényhozásunk legutóbbi időre eső működésének jól esik végig tekinteni. A nemzeti kormány munkájába vetett reményeink kezdenek teljesülni.

Krónika a hétről.

A végrehajtási törvény reformjával foglalkozik a képviselőház. A mélyen életbe- vágó javaslat tárgyalása élénk vitát keltett, de a Ház az eredeti szöveget fogadta el több módosítási indítvánnyal szemben. Kemény támadást intézett a javaslat ellen

TARCSA.

Nepkönyvtárak és alkoholizmus.

A kinek csak egy kis szemernyi bepillantása van a köznép viszonyába az láthatja és tapasztalhatja ezt már-már végzetesnek látszó állapotot mit az alkohol és a korcsina létrehozott:

Ha csak két-három évtizedre tekintünk vissza, tapasztalhatjuk, mert hiszen majdnem szemünk láttára fejlődtek át a viszonyok, hogy a patriarchális életmod, a nyugodt higgadt temperamentumban, a mely szinte jellemző vonását tette a magyar embernek, hogyan vadult el. A mi szilaj elem a magyarban volt, a békes időben a rendes társaságból, a magyar emberek közösségéből szépen kisajátított és lett belőle e dei betyár, tiz megyére szóló zsványhad. Régen a jó magyar ember gyilkoló eszköze markolása volt, csak akkor ütött, ha szó volt róla, hogy hazáját vagy nyelvét, vagy szabadságát mentse meg. Miskülönben a templom meg a család, az ekeszarva és az anyaföld voltak az ő egész viar. Ezeket szerette, ezeket imádta, élt-halt . . .

De haj, azóta nagyot fordult a világ sora. A templomban szentnek tartott min-

den czeremonia, a papnak idézetül szolgáló szentírásai, szóval a nagy, pompázó és tekintélyes egyház a tudomány nagy és megdönthetetlen igazságai révén már ma nem egyebek mint történeti intézmények és így a mostani életből a tudományok világába vannak száműzve. Maga a dogmatikus katolikus egyház is reformra szánja magát, hogy a tudománynak, ennek a csodás nagy hatalomnak, mely mindössze egy erővel, az igazság erejével lép ki a porondra, hogy ennek eleget tehessen

Mert más volt a Luther időbeli szakadás, más okból fátadt akkor a reformáció és más okból a mostani hitélet módosulása. Akkor hitbizugság állt hitbizugsággal szemben, manap azonban hit nevez farkasszemet tudással. Egye öre még a jövő kérdése marad, hogy ki bírja tovább, de a jelek erősen mutatnak arra, hogy az esz kerül ki győztesként. Már maga a nép is, mely pedig nagyon könnyen birható meg a valias alarcza alatt történő vissza- élésre is, a formatizálásra, már az is érzi a kor lehellétét és idegenkedik a közepkorba való dogmatizmus merevségétől.

Csak az iment mondottak magyaráz- zák meg az alkoholnak olyan nagy mer- tekben és hirtelen való elterjedését. Az emberi léleknek szüksége van bizonyos

nyugvó pontokra, melyek, ha hiányzanak, az emberi méltóság állati anyagiságába sülyed. Így volt ez a régi világban, a hol még nem ismerték a palinkát, de tudatá- ban voltak már a kábító szereknek, így a bornak és a hitetlenség olyan következmé- nyeket szült, mint manapság.

Akkoriban a kereszténység volt az, a mi megváltotta az emberiséget, persze az a kereszténység, a mely az ige hatal- mával, de nem külsőségekkel győzte meg a lelkeket; mostanában is az igének fog- juk köszönhetni, hogy az anyagiasságból kiragadja népünket, de nem a szív, hanem az ész igéjének.

Még Darányi földmivelségi minisz- ter is számított ezzel, mikor országossá tette, illetőleg tervezte a nepkönyvtárak fel- állítását. De más, jóval fontosabb intéz- menynek a nyelbeütését elmulasztotta ak- kori kormányzatunk; nevezetesen azt, hogy a már olyan nagyon gyökeret vert alkoholizmust szigorú intézkedésekkel gyön- gitse vagy legalább mérsékelje.

Angliában is ezek a rendszabályok előzték meg a népművelést. Ottan pl. min- den részegnek törzslapja van a hatóság- nál és részegségében elkövetett tettek soha nincsenek enyhítő, sőt éppen súlyosbító körülményvel bírnak a büntetés kiszabá-

a néppárt is. Ugyanis *Simonyi-Semadam* Sándor a földmivesszétly részére egy oly olcsó hitel biztosítását kívánta, mint minő a kereskedő rendelkezésére áll. Határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint utasítassék a kormány, hogy még ebben az évben törvényjavaslatot terjeszzen be a kormány a birtokminimum védelméről. *Németh Imre* a megántsztviselők érdekében szólalt föl. *Rakovszky István* a törvényjavaslat hatályának mielőbbi életbeléptetését követelte.

A Ház pénteki ülésén Bozóky, Buza, Nagy, Bernáth és Bakonyi képviselők felszólalásai után Günther Antal igazságügyi miniszter védelmezte meg a javaslatot a kifogásokkal szemben.

Az igazságügyminiszter mindenekelőtt kijelentette, hogy a javaslat benyújtásával egy elsőrendű közszükségletet akar kielégíteni. Az eddigi hitelezési rendszert meg kellett szorítani, s az uzorára béklyót verni.

A szegény ember ingóságait meg kellett menteni, mert ezeket úgy is felemészette a végrehajtási eljárás.

Foglalkozott ezután a »fundus instructus« körül történendő üzemekkel, a melyek sokszor valóságban rabszolgasorba sodorták az adóst. Nagy tetszés mellett jelentette ki, hogy a homesteadra vonatkozó javaslatot, a mely már készen van a miniszteriumban, elő fogja terjeszteni, mert ez uton biztosítva lesz az ingatlan minimuma. A mi a törvényjavaslat életbeléptetését illeti, kijelentette, hogy óhajtja, miszerint a törvény nyomban a kihirdetés után életbeléptjen.

Nagy érdeklődéssel hallgatták a miniszter ama kijelentését is, a mely az átmeneti időre vonatkozik. E szerint a törvény kihirdetése előtt lejárt s bejelentett lejárt követelések egy évig a régi végrehajtási törvény hatálya alatt maradnak. A bejelentések eszközésére harmincz nap szolgál. A miniszter beszéde után a Ház a javaslatot általánosságban megszavazta.

A főrendiház tegnap tartotta utolsó ülését a nyári szünet előtt. A főrendek hamarosan végeztek a képviselőház által az utolsó hónapokban megszavazott javaslatokkal. Letárgyalták az ingyenes elemi népoktatásról, a szeszadóról és a munkás-házak létesítéséről szóló törvényjavaslatokat.

sánál. A vásár- és ünnepnapok nem arra való, hogy dárídót csapjanak a korcsmában, hanem, igenis, hogy azon a hét fadaralmait kipihenjék.

Ilyen intézkedések nálunk is szükségesegek, ha oda akarunk jutni hogy népünket a zülléstől a magyarban hussá és vérré változott elég könnyen elfajulható nemes erkölcsöket a jövő nemzedék számára megmentsük. A vasárnap, ha már az áhitat számára meg nem menthető, mert nincsen már meg a köznép emberében sem a csodákban és valláskövetelte földöntuli tünényekbe az a naiv hit, a mely elemét képezi minden vallásnak; akkor adjunk neki kárpótlást a tudás segítségével, világosítsuk fel a népet, ösmerje meg a földet melyen lakik, ösmerje meg saját törvényeit, szóval ösmerkedjék meg önön magával.

Ha majd az ösmeretnek arra a fokára jutott, hogy olyan intelligenciának lesz a részese, a mely képesit majd arra a gondolkodásra, arra az eszméltre, hogy kiismerje az ő saját nemzeti karakterében rejlő kincsek megbecsülni valóját, majd akkor a haladás nem okoz a kormányzatoknak fejtörést.

Hiszen a kormány az esetben, ha becsukhatja vasárnap a dárídóknak szánt korcsmahelyiséget, pálinka mérést igaz hogy az állam-

Kossuth Lajos szobra.

Somogyvármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése augusztusi rendes közgyűlésén fog a Kaposvárott felállítandó Kossuth szobor kérdésével. A törvényhatósági közgyűlés elé ugyanis *Rusa Ernő dr.* a következő indítványt terjesztette:

Tekintetes

Törvényhatósági Bizottság!

Szerte a Hazában immár számos szoboremléket emelt a nemzeti hála Kossuth Lajosnak, a halhatatlanságban megdicsőült e Nagyunknak.

Az a példátlan buzgóság, mellyel az ő ércemlékeinek felállításában a nemzeti kegyelet és elismerés megnyilatkozott vala, az ország különböző vidékein, városaiban mint falvaiban látható emléket emelt annak, aki cselekedeteivel önmaga állított magának minden időkre szóló emléket.

„Exegit momentum aere perennius!” Csodálat alakját esodás szeretetével őrtzi a magyar nemzet.

Somogyvármegye közönsége, fiai, népe — hívséges vérei a magyar Hazának, — kegyeletükben, halájukban és szerető emlékezésükben nem kevésbé őrzik szívük mélyében Kossuth Lajos emlékezését, mint Hazánk más vidékeinek magyarjai.

Ez a közérzés önmagát megtisztelő szent kötelességet ró e vármegye közönségére: szobrot kell emelnie Kossuth Lajosnak!

A vármegye tisztelt közönsége e nemes érzületének ösmeretében tisztelettel indítványozom:

„mondja ki Somogyvármegye Törvényhatóságának közgyűlése, hogy Hazánk nagy Fiának: Kossuth Lajosnak a vármegye székhelyén, Kaposvárott felállítandó, Hozzá méltó szobrára a rendelkezésére álló alapokból megfelelő összeget megszavaz.”

Tisztelettel vagvok

Kaposvárott, 1908. június 28-án.

A tekintetes Törvényhatósági Bizottságnak kész köteles szolgálja:

Rusa Ernő dr., törvh. biz. tag.

H I R E K.

— **Bizottsági gyűlés.** Somogyvármegye közigazgatási bizottsága e hó 8-án tartja havi rendes ülését *Kapotsfy Jenő* főispán elnöklése alatt.

jövedék egy tekintélyes részét fogja elveszíteni; de másrészt gondolja meg azt hogy mit nyer vele ha a nép kúnytarakban találja a vasárnapi szórakozását. Ha ott a tanító meg a pap időről-időre nepszerű módorban tudományos előadást tart, ha a nép tudni fogja hogy az erkölcsöket önmagukért kell gyakorolni, nem pedig mert egy magasztos lénynek tesznek vele tetszetős dolgot, akkor milyen összehasonlíthatatlanul nagyobb nyeresége van az államhatalomnak. Visszanyeri azt az emberanyagot, mely értelmes, mely szorgalmas, mely példaképen állhat az európai kultúrnépek között: Mert bizony, ha fő cél az állami pénz jövedelem akkor, nem is számíthatnak egyebbre mint népünk keserű de biztos elfajulására. Így ha nincs önálló gondolkodása könnyen beleveti magát a szocialista agitátorok önző karmai közé, a honnan nem oly könnyű a szabadulás.

Pedig népünk már elég viszontagságot és megpróbáltatást ment keresztül. Eleget érezte a saját, valamint idegen hatalom nyűgét, itt az ideje annak, hogy ott a boldogságot is élvezhesse, a mit egyedül és kizárólag csak a tudás, az önismeret, az önbecsülés és önértzet nyújt.

— **Uj gondnokok.** A kaposvári ref. egyháznál *Rusa Ernő dr.* lemondása folytán megüresedett a gondnoki tiszt. Mult vasárnap volt az új gondnok választása és a hívők — minthogy *Rusa* sem a lemondás visszavonására, sem pedig az újbóli megválasztás alapján a gondnoki tiszt elvállalására reá bírható nem volt — *Kulin Sándor dr. kir. ügyész* tette az egyház gondnokává. Számvevő gondnokká ismét *Papp Kálmán* vármegyei árvaszéki ülnököt választották.

— **Kinvezés.** A kereskedelemügyi miniszter *Kállai Béla* napidijas mérnököt kir. segédmérnöké nevezte ki és szolgálat-tételre a kaposvári kir. államépítészeti hivatalhoz osztotta be.

— **Vasutasok gyűlése.** A „Magyar Szent Korona Országai Vasutas Szövetsége” kaposvári kerülete július 5-én, vasárnap délután 4 órakor a kaposvári városház nagytermében gyűlést tart a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó. Titkári jelentés. Kerületi pénztárnok jelentése, felmentvény megadása és f. évi előirányzat. Kerületi megbízottak, megbízott helyettesek és választmányi tagok választása. Három nappal a kerületi gyűlést előtti bejelentett indítványok és javaslatok. Netani egyéb ügyek.

— **Névváltoztatás.** *Löwentritt Ödön* kaposvári ügyvéd úgy a maga mint gyermekei családnevét belügyminiszteri engedéllyel »*Oláh*«-ra változtatta.

— **Varosi tisztújítás** A kaposvár városnál üresedésben volt tiszti alásokat a június 30-diki közgyűlésen toltottek be. *Plachner Sándor* vármegyei főjegyző elnökolt a közgyűlésen, mely a választáshoz bizalmi férfakkal *Berger Ignác*, *Légar Lajos*, *Szarka János* és *Ujvári István* városatyákat választottak meg, a kijelölt választmányba a képviselőtestület dr. *Zanky Gusztávot* és dr. *Berger Samut* küldötte ki, az elnök *Csörbe Edét* és dr. *Gulyás Ferenczet* kérte fel. Három szavazó küldöttséget alakítottak meg, az első küldöttség, mellyel az első számvevőre szavaztak *Korniss József*, *Darnay Béla* és *Bien David*; a második küldöttség, mely a második számvevő szavazatait szedte el, *Lencz Sándor*, *Weisel Samu* és *Kopatsi Sándor*; a harmadik küldöttség, mellyel a rendőrfogalmazói állásra szavaztak, *Légar József*, *Fleiner Mór dr.* és *Legar Lajos* tagokból állott. Ezután a kijelölt választmány visszavonult s fél órai tanácskozás után közölte a képviselőtestülettel hogy, az I. számvevői állásra *Izsák Lajos* járási számvevőt, *Tóth Lajos* és *Takács Béla* adótszetteket; a penztári számvevői állásra *Horvath Laszlo* irodatisztet és *Szabadi Ferencz* adóhivatali tisztet; a rendőrfogalmazói állásra *Tóth Gyula* rendőrnököt, *Vegh József* ügyvédjelöltet és *Kerepesi Vincét* jelölte. A választás szavazatlapokkal történt a következő eredménnyel, I. számvevő lett: *Izsák Lajos* 48 szavazattal; kivüle *Toth Lajos* 34 szavazatot kapott. Penztári számvevőre *Horvath Laszlot* választották 40 szavazattal; *Szabadi Ferencz* 32 szavazata ellenében, *Tóth Gyula* pedig 76 szavazattal lett rendőrfogalmazóva, míg *Vegh József* 7 szavazatot kapott. Az eredmény kihirdetése után a megválasztottak letettek a hivatalos esküt. Ezután *Plachner Sándor* elnök intezeti néhány szót a megválasztottakhoz, akinek nevében *Izsák Lajos* választott s megköszönte a belejük helyezett bizalmat.

— **Polgari leányiskola.** A tanév befejeztével sokaknak iontunt, hogy a helyoen polgari leányiskolanak jo ideje nem volt az iskolakkal kozelni valoja. Ha jól tudjuk e miatt ebben az evben az iskolaszek nem tartott uest. Valoban kíváncsiak vagyunk, hogy a köntsegvetest ki intezte el es a tandijmentességi folyamodványok tárgyaban ki döntött? Remelhetöleg minamarabb megnyugtató felvilágositást kap a közönség e

szabálytalanságról, minek előfordulnia nem volna szabad. Valamint annak sem, hogy az iskolai értlsítő mai napig sem látott napvilágot,

— **Az országos czimer használata.** Egy részvénytársaság jogot szerzett az országos czimer használatára s e jogát úgy értelmezte, hogy általa kibocsájtott részvényeken is alkalmazta. E konkrét esetből kifolyólag a miniszterelnök egyszersmind korra kimondotta, hogy az országos czimernek részvényeken való alkalmazása meg nem engedhető.

— **Kaposvári iparos sikere.** A „Molnárok Országos Egyesülete” múlt hó 29-én tartott ülésén Tankovits János kaposvári malomtulajdonos sikerült előadást tartott a vasárnapi általános munkaszünetéről. Az előadást a nagyszámu jelen voltak nagy tetszéssel fogadták. A gyűlésen Tankovits Jánost az egyesület titkárává választották. A mely kitüntetés valóban érdemes embert ért, mert Tankovits egyike a legképzettebb és legmunkásabb iparosainknak.

— **Szabadságot katonák.** A közös hadsereg legénységének nagy részét az aratás idejére szabadságot kaptak úgy a 44., mint a 60. gyalogezredből körülbelül 120-120 katoná ment szabadságra, kik e hó 19-én tartóznak ismét bevonulni.

— **Loverseny Siófokon.** Az Urlovasok Szövetkezete által rendezett siófoki loversenyeket e hó 4-én és 5-én tartják meg. Kaposvárról is sokan készülnek a versenyekre.

— **Magyarok Amerikában.** Az Unió földjén van néhány magyar származásu milliomos és tömentelenul sok, szegénységgel, sőt nyomorral küzdő magyar ember. Különösen a múlt évi amerikai gazdasági válság óta. Egy Ohio államban lakó művelt magyar ember, ki maga is keserves viszonyok közt él, azt írja hogy fogalmunk sem lehet az anyaországban arról, hany ezer szerencsétlen honfitársunk van odakünn, a ki nem is panaszkodhatik, mert többnyire iskolázatlan ember, a munkaszünetből való s azt sem tudja, hol kellene panaszkodnia. Ezek eheznek, neküöznek, noha bírnák a munkát, munka kedvük is megvan, csak a munka alkalmához nem képesek hozzájutni. Haza is mennének örömmel. De penzük utköltésére nincsen. Eneffogva magához köti őket az idegen föld, nem tartja el, de nem is bocsátja el őket. Mert a mostani rossz gazdasági viszonyok alig javának 1911-ig, s e hosszú időn át meg a pusztában fog tevelyegni sok-sok magyar ember, kit szerencsétlen sorsa Amerika földjére vetett. Leveleiről azt üzeni minden magyar embernek, ki a tengerentúli vagyakozik, hogy ne halgasson csabító szóra, hivatásra, hanem maradjon itthon legalább meg hárcm esztendeig, mert 1911-ig az amerikai gazdasági válság rossz hatásai el nem múlnak, s a ki megis Amerikába megy szerencsét próbálni, csak szerencsétlenséget próbál. Nem boldogul ott most a több nyelvet beszélő s angolul tudó kvandorlót sen, hogy ne jarna szerencsétlenül az, ki az ország nyelvet nem tudva, viszonyait nem ismerve, keresni akar ott, a hol a kereseti forrasok hosszú idore elapadtak.

— **Országos jubileumi zárandoklat** Lourdesbe augusztus hó 8-án indul Nagyboldogasszony ünnepe dr. Varosy Gyula kalocsai: ersek ur öngyermelősága védnöksége alatt. A zárandoklat felkivezetesét egy több tagból álló papirendezőbizottság látja el. Urany: Budapest, Wien, Salzburg, Innsbruck, Maria-Einsiedeln, Genf, Lyon, Paray, le-Monai, Cete, Lourdes, Lyon, Bern, Innsbruck, Wien, Budapest. Árak: I. oszt. 460 kor., II. oszt. 320 kor., III. oszt. 210 kor., Programmal és felvilágosítással szivesen szolgál Feher Ferencz pleb. Ebec, Esztergom m. Domonkos Istvan, Nyul, Győr m. Benyacs Istvan Csacsa, Trencsen m. Hegedüs Lenárd, pleb. Bajnok, Bacs m.

— **Rózsa János vegyészeti ruhatisztító** üzlete rohamosan fejlődött és nőt nagygyává, hogy ma már Kaposvárnak egyik legnagyobb és legkeresettebb üzlete. A gyárban szünet nélkül folyik a munka; az üzlethelyiség a Fő-utca egyik legszebb pontján telve megrendelők és szállítókkal! Ma már nem csak Somogy s a szomszéd megyék, Slavónia, de Erdély, sőt Lengyelországból is felkeresik. A főváros a nagy szállítások mennek. Eszéken egy fiók-intézet van ma már a gyárnak szinte virágzó állapotban, nagy keresettséggel. A tolltisztító gép kifogástalanul dolgozik. A moskos, egészségtelen toli helyett kapsz néhány óra alatt hófehéret, tisztát. A közegészségnek egyik legnagyobb vívmánya. Márfly, Dóri és számtalan családtól nagy toll-szállítmányok érkeztek időnként. Lengyeltől a Brzsenyi és Ritzinger családoktól kocsikkal hozták az ágyruhát és este már hazavitték tisztán, fehéren, a legszebb elismerő levelekkel jutalmazva. A legdrágább csipkék nehéz és könnyű szövetek, asztalneműek, pokróczok kerülnek ki a gyárból. -- Most pedig nyár keltén oly óriási a megrendelés, hogy a gépek folyvást zakatolnak, gőzölnék. Az ürdögös masina úgy dobálja, fujja magából a tollat, pelyhet, mint mikor a vihar ragadja hó-pelyhet. Érdemes már ez maga a megtekintésre. A gyár pedig maga büszkesége nemcsak Somogyvármegyére, de a Dunántulnak szintén. És mindezt egy világhírű, nagy szorgalommal bíró ember teremte néhány év alatt, Rózsa János.

— **A magyar ujságírás szenzációja!** A nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és körlehetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Haasak Géza. Naponként 125.000 példány! Egy szám 2 krajczár. A nap előfizetési ára: Egy évre 16 K., félévre 8 K., negyedévre 4 K., egy hónapra 1 K. 40 fillér.

— **Pesti Hirlap.** A legelterjedtebb politikai napilap a Pesti Hirlap, amelyről tehát joggal mondhatni el, hogy legkedvesebb lapja a közönségnek. Három évtized óta hirdeti a szinmagyar radikális nemzeti politikát, teljesen függetlenül párttól és kormánytól Nagy elterjedését első sorban ennek köszönheti. De ezenfelül annak is, hogy mint a legnagyobb magyar napilap oly változatos tartalommal jelenik meg naponként, amely magában alkalmas a magyar közönség fokozottabb érdeklődésének felkeltésére. E tekintetben a „Pesti Hirlap” nem riad vissza sem szellemi munkától, sem a legmesszebbmenő anyagi áldozatoktól, az lévén ezélja, hogy egy oly lapot adjon olvasói kezébe, mely úgy irndalmi, mint laptechnikai szempontból a legmagasabb igényeket is kielégítse. A július 1-én kezdődő új évnegyedben két nagyon érdekfeszítő regény fog a Pesti Hirlapban megjelenni; sport-és sakk-rovata valamint elismerten kitűnően szerkesztett hírvovata lehetőleg még bővebb lesz, távirati tudósításaiban a világ összes nagyobb eseményeit azonnal közli; az Esti Levelek, Szerkesztői üzenetek, Kis Komédiák és Vegyesek rovata régi kedvence az olvasóközönségnek és fő vonzóereje a lapnak. Aki egész éven át előfizetője a lapnak, ha csak negyedévenként vagy havonként fizet is elő, számon tarthat a Pesti Hirlap nagy képes naptárára (karácsonyi ajándéknak) és kedvezményes áron rendelheti meg a Divat-szalonn című kiadó divatlapot. A Pesti Hirlap előfizetési ára: egyévére 1 korona, 2 hóra 4 korona 8 fillér, egy hóra 2 korona 40 fillér. A Divat-Szalonnal együtt negyedévre 9 korona. A kiadóhivatal címe: Budapest, V., Váci-körút 78.

— **Fidibusz!** A legkitűnőbb magyar élelapp. Páratlan népszerűség. Remek szöveg, pompás képek! Mesésen olcsó! Egy szám ára 5 krajczár. A Fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 K., félévre 3 K., negyedévre 1 K. 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

KÖZGAZDASÁG.

Kontárok az iparterén.

Elszomorító jelenség, hogy nálunk mennyire burjánzik a tisztességtelen verseny az ipar terén, mennyi az élősdi, mennyi a kontár s ezek valamennyije rágja, örli az ipar egészséges fáját.

A kontár munka által támasztott konkurrenzia hany érdemes polgárt dönt bajba, mennyinek veszi el a jó megélhetés eszközét a kezéből úgy, hogy ezek az érdemes iparosok rendjéből úgy hullt el évről-évre több áldozat, így lesznek az egykori érdemes emberekből hitvány állampolgárok. Ime, így fogyasztja a kontár munkás rendszere az igazi, jó állampolgárok, az erős érzésű hazafiak nagy tömegét. És a mily súlyosan megtámadja a kontár munka rendszerének mérges gondja az áhalmi élet erkölcsü gyökereit, epp úgy veszedelmesen csorbítja az állami élet anyagi érdekeit is.

A kontár munka rendszerének árnyékában éppen azok ti. kolják el az állammal szemben való tartozásukat, a kiknek legjobban módjukban volna azokat teljesíteni. Ertjük a nagytermelőket, a kik műhelyen kívül dolgoztatván, a műhelyért járó adót nem fizetik oly mértékben, mint a mily mértékben termelnek. Csakugy ontják áruikat a piacokra, de nagy hasznukból nem jut perzent azért a védelemért és békéért, melyet nekik az állam nyújt fizetük nagy hasznának előte emtésére. Kérdjük, hogy méltányos dolog-e ez a többi-adófizető iparosokkal szemben? Méltányos dolog-e, hogy a becsülejes polgári haszonra dolgozó iparos tulajdonképp többet fizessen, mint a busás nyereségeket összeharácsló nagy termelő? Méltányos dolog-e, hogy az előbbi súlyosabban érintse az állam terhe, holott műhelyében hasznos iparos nemzedeket nevel, míg az utóbbi az állam terhe alól kibuvik az által, hogy műhelyen kívül dolgoztatva, még a jó iparos nemzedeket is elrontja. Bizonyára ez a helyzet mig egyfelől az állam anyagi létét támadja, másfelől a mi iparos osztályunk nagyobb részét borzasztó méltánytalansággal sújtja.

Az elmondottakból is le lehet vonni az egyenes következtetést. Az iparnál elterjedt kontár munka-rendszer tönkreteszi a magyar ipar becsületét, kizsaratja a fogyasztókat, a társadalom erkölcsét megmetelyezi, az állam érdekét meglolja. Ha tehát ennek a sok bűnnek veget akarunk vetni, akkor a kontár-munka rendszerét vegleg ki kell irtani iparunkból. Nemcsak szóval, hanem tettel kell eljárunk e rákfene ellen. Ne legyen szabad sem niféle vállalkozónak, gyárosnak, mesternek házon kívüli dolgoztatni, hanem tartson mindenki maga rendes műhelyt. Rendes műhelyt, melyben a termelésnek megfelelő segédkez álljon rendelkezésre, melyben szakértő felügyelet és helyes üzleti érdek vigyázzon a munkások jólétére. Így nem lesz kontár, így nem lesz ehengkórász egy iparos sem, de nem fogják olcsó és hitvány munkával traktálni a legnagyobb termelők sem az orszagot.

Bizonyos ennél fogva, hogy a kontár munka rendszere az iparos osztályra, a fogyasztó közönségre, a társadalom erkölcsére, az állam anyagi érdekeire nézve egyaránt végzetes veszedelem és nemcsak az iparosok szempontja, hanem a nemzet, az állam legfőbb érdekei is halaszthatatlanul kívánják, hogy a kontár munka rendszere vegleg kiirtassék és műhelytartás minden termelő iparosra nézve kötelezővé tétessék.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

Hónig József

divatáruháza

Kaposvár, Korona-utca 10.

Különlegességek saját készítményü

Valódi

angol zephir ingekből,

női ingblousokból.

Kész gyermekruhák és kötények.

Kész női fehérneműk,
vászon- és sifon-raktár

Fürdőruhák nagy választékban

!! A magyar újságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti
törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen
szószólója.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. **HACSAK GÉZA.**

Naponként 125,000 példány!

Egyes szám: 2 krajczár.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre . 16 K | Negyedévre 4 — K
Félévre . . 8 K | Egy hónapra 1 40 K

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar éleclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Megesen olcsó!

↔ Egy szám: 5 krajczár. ↔

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre . 6 K | Negyedévre 1 50 K
Félévre . . 3 K | Egy hónapra . 50 K

Mutatószámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9.

Nagy mellékkereset

Magas jutalékot

fizetünk olyan egyéneknek és vi-
dégi ügynököknek, kik részvé-
nyeknek részletfizetésre való el-
adásával kívánnak foglalkozni.

Általános

Bank Részvénytársaság

BUDAPEST,

Erzsébet-körút 30. szám.

PÉNZKÖLCSÖN!

20.000,000 korona áll rendelkezésére
1600 koronán felüli törzsfizetéssel bíró
köztisztviselőknek, katonatiszteknek és
nyugdíjasoknak csak kötelezvényre. —
Váltó nem kell! — Megkeresésnél köz-
lendő: életkor, törzsfizetés és szol-
gálati idő.

Jelzálogkölcson:

földekre és jó helyen fekvő, értékes
bérházakra, 4 százalékos 10-60 évig
terjedő törlesztésre. — Jutalék utólag.
Válaszbélyeg.

Országos Hitel-

és Kölcsönszervező Vállalat

BUDAPEST,

VI. ker., Izabella-utca 67. szám

Telefon: 101-28.

100,000 db.
készlet.

Szegfű és Rózsa

100,000 db.
készlet.

Skorka János rózsza- és szegfűteleptulajdonos ajánl direkt
külfországi beszerzett

**óriás viragu Rem-szegfűket es nyakba nemesített
Bokor-rózsákat.**

E nagy készlet miatt egyideig **30 sz** zalékot engedélyezek.
Arjegyék ingyen és bérmentve.

Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetemben min-
denféle **csokrok, koszorúk** mélyen lezállított áron készíttetnek.

Tenyésztő telepemről vágott **virágjaimat** és begyökeresedett
cserepekben nyíl **rózsákat, szegfűket, j cizintokat** stb. a legol-
csobb napi áron szállítom.

Sok nemesfajú **szegfűmagjaimról** szil név-árlappal készséggel
szolgálók.

SKORKA JÁNOS

5 hold rózsza- és szegfűtelepe
B.-Szarvason.

NAGY LAJOS

SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BÖRÖNDÖS

KAPOSVAR, Erzsébet-ut, 12. szám. (Piacz-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmébe aján-
lani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös üzletemet,

melyet helyben, **Erzsébet-ut 12. szám** alatt (Piacz-tér), nyitottam és
a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok **kocsizó, lovaglő és istálló felszereléseket**, ugy-
szintén **bőrönd, vadászati és bőr-díszmü** árukat.

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek

SZÉKELY ÁRMIN FIAI polgári és egyenruha szabók.

A m. kir. államvasutak,
a cs. és kir. közös hadsereg,
a m. kir. honvédség
szerződéses egyenruha szállítói

Kaposvár.

Készítenek finom polgári öltönyöket, felöltöket, minden
fegyvernembeli egyenruhákat.

Raktáron tartják a legfinomabb szöveteket, kitűnő minőségű férfi- és fiu-
ruhákat, bundáskabátokat, utazóbundát, kalapot, sapkát.

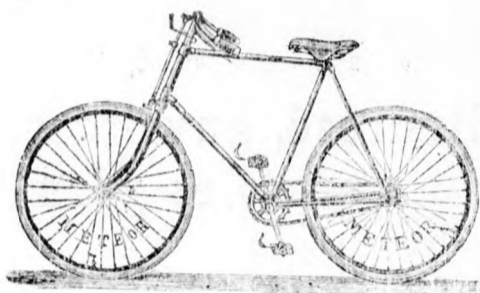
Tűzoltó egyenruhák önkéntes testületek részére előnyös árban és előnyös
fizetési feltétellel.

↳ Bizományi raktár a hirneves gácsi lópokrócokból. ↳

BIRÓ ADOLF

SINGER ÉS TRSA varrógép és kerékpár bizományi üzlete
KAPOSVÁR, Főutca 25,

↳ a Somogy megyei Takarékpénztárral szemben. ↳

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Kapos-
várrott, Főutca 25. sz. alatti

varrógép és kerékpár bizomány

üzletemben SINGER-féle és egyéb gy. r. m. nyu kü-
lönféle varrógepeket, kerékpárokat, varrógép és ke-
rékpár alkatrészeket, továbbá mindennemű sportcikkeket
nagy választékban tartok raktáron és jutányos áron bocsátom a
n. é. közönség rendelkezésére.

Dus választékú raktáram szives megtekintését kérve, azon
reményben, hogy támogatásukat mihamarább kiérdemelni szeren-
csés leszek, vagyok kiváló tisztelettel

Biró Adolf

Kaposvár, főutca 25

Somogyvármegye legnagyobb
nő kalap és divatruháza

FEKETE LAJOS

Kaposvár,

Főutca 8, Kemény palota.

Nagy választék diszitett
és diszitetlen női és
gyermek szalma, csipke
és utazó kalapokban.

↳ híres Turul cipőgyár főraktára.

FIUMEI

kávé és tea behozatali raktár.

Tulajdonos Rácz József,

Kaposvár, Erzsébetut 7. Piacztér.

Kávé

Tea

Rum

Csokoládé

Cacao

Czukorka

Borok

Olcsó árak.

SCHLESINGER ALBERT ÉS JÓZSEF

fakereskedők és gőztéglagyárosok Kaposvárrott

a nagyérdemű közönség becses tudomására hozzák, hogy ujonan épült és berendezett

GŐZTÉGLAGYÁRUKBAN

kitűnő minőségű hornyolt cserepet, parkány-, szin-, járda- és ékteglát,
szarazan préselt keramitot és plagesöveket állítanak elő,

mely felsorolt anyagokat úgy helyben, valamint vidékre a legpontosabban szállítják.

Megrendelhető:

↳ a Kaposvári Kereskedelmi és Iparbanknál. ↳

Szőlőoltványok.

Fajtisza Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű duggyökérzetű, teljes felelőség mellett szállítok következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Oiasz-Rizling, Kövidinka, Nemes kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgond, Oporto, Mézész-tehér, Karbeaet, Sárfehér, Ezerjó, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas, Passatuti.

1000 db. sima zöldoltvány	80 kor.
1000 „ gyökeres I. oszt. 2 éves	180 „
1000 „ II. oszt.	140 „
1000 „ sima Ripária-Portális I. oszt.	16 „
1000 „ II. oszt.	9 „
1000 „ gyökeres I. oszt.	30 „
1000 „ II. oszt.	18 „
1000 „ fásoltvány I. oszt.	200 „
1000 „ II. oszt.	140 „

Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni sziveskedjék.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel
Sárkány József
Gyöngyös, (Heves m.)

Hirdetéseket

legolcsóbb árrban felvesz
a kiadóhivatal.

Mit igyunk?

Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai
Igyunk mohai

hoey egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvszer

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdus ásványviz, föltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyuviz; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a beane foglalt gyógyszerknál fogva kitűnő szere a legkülönbélebb **gyomor-, légső- és húgy-**szervi betegségeknek, **26 év óta** bebizonyosodott, hogy még ragalyos betegségekktől is mint typhus, kolera, megkíméltettek azok, a kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai **Agnes-viz**zellek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilat-gesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olesőbb; hogy az **Agnes-forrás** vizét a legszeényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokbnn lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzete **ingyen** kapható minden füzetüzletben és elsőrangú vendéglőkben.

Forraskezelőség.

Kedvelt borviz!

Nyomdai munkákat

jutányos áron készít

Kéthelyi L. és Társa
könyvnyomdája
Kaposvár.

Simbalmot

ne vegyen, míg

Reményi Mihály

a magy. kir. zeneaka-
démia házi hangszer-
készítőjétől árjegyzé-
ket nem hozatott
**Budapestről Király-
utca 57.**

Minden hangszerről
árjegyzék külön kérendő.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó, ágytolltisztító és gőzműfestő
intézete.

Kaposvár, Fő-utca 31. sz., saját házában.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

**plissirozó, guvrirozó, vegyészeti ruha-
tisztító és gőzműfestő gyárat,**

mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból
felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok,
intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-kal növekedik.
Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légesőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állnak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

„AZ UJSÁG”

politikai napilap.

Felelős szerkesztő: GAJARI ÖDÖN. — Társszerkesztő: AGAI BÉLA.

Főmunkatársak: Herczeg Ferenc, Kenedi Géza, Kobor Tamás, Cozma Andor, Mikszáth Kálmán.

Előfizetési árak: 1 hónapra 2 kor. 40 fill. negyedévre 7 kor. félévre 14 kor. egész évre 28 kor.

„AZ UJSAG” a DIVAT SZALON-nal együttesen előfizetve negyedévre 9 kor.

Czim: „AZ UJSAG” kiadóhivatala Budapest, Rákócziut 54.

Vidéki előfizetők figyelmébe.

Vidékről Budapestre érkező, itt tartózkodó vagy átutazó előfizetőinknek az Oivasóterem New-York Palota, Erzsébe-
körút 9, menetrendekkel, fürdők prospektusaival és egyáltalában minden tudnivalóval a legkészségesebben áll rendelkezésret

Az olvasóterem reggli 8-tól este 8-ig van nyitva.

Nyomatott Kéthelyi Miksa könyvnyomdájában Kaposvárott.